

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

NECLA BEKGÖZ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/10003)

Karar Tarihi: 19/7/2017

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Celal Mümtaz AKINCI
Recai AKYEL
Raportör Yrd. : Leyla Nur ODUNCU
Başvurucu : Necla BEKGÖZ
Vekili : Av. Aşkın Abdullah SUDAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 17/6/2014 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu 23/5/2004 tarihinde özel bir hastanede sezaryen yöntemiyle doğum yaptıktan sonra hastaneden taburcu edilmiş, ameliyat sonrası ağrılarının artması şikâyetiyle 31/5/2004 tarihinde tekrar aynı hastaneye başvurmuş, buradan Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK) Kartal Hastanesine sevk edilmiş, burada beş gün yatarak tedavi görmesinin ardından başka bir hastanede de yaklaşık iki ay yatarak tedavi gördükten sonra hastaneden taburcu edilmiştir.

9. Başvurucu, eksik ve hatalı tedavi uyguladıkları iddiasıyla doğum yaptığı özel hastane ile Sağlık Bakanlığı aleyhine 9/12/2004 tarihinde Ümraniye 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde maddi ve manevi tazminat istemli tazminat davası açmıştır.

10. Ümraniye 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 11/2/2004 tarihli ve E.2004/291, K.2010/27 sayılı kararı ile özel hastane aleyhine olan davanın esastan reddine, Sağlık

Bakanlığı aleyhine açılan davanın ise görev yönünden reddine hükmedilmiştir. Karar, taraflarca temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

11. Başvurucu, kararın kesinleşmesinin ardından Sağlık Bakanlığı aleyhine 9/7/2010 tarihinde İstanbul 8. İdare Mahkemesinde maddi ve manevi tazminat istemli tam yargı davası açmıştır.

12. İstanbul 8. İdare Mahkemesinin 25/4/2012 tarihli ve E.2010/1312, K.2012/1023 sayılı kararıyla davanın kısmen kabulüne kısmen reddine karar vermiştir.

13. Davalı idarenin temyizi üzerine Danıştay Onbeşinci Dairesinin 3/4/2014 tarihli ve E.2013/148, K.2014/2387 sayılı kararı ile İlk Derece Mahkemesi hükmünün onanmasına karar verilmiştir.

14. Davalı idarenin karar düzeltme istemi, aynı Dairenin 30/9/2015 tarihli ve E.2014/9710, K.2015/5534 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

15. Başvurucu 17/6/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

16. Mahkemenin 19/7/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

17. Başvurucu, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

A. Kabul Edilebilirlik Yönünden

18. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Esas Yönünden

19. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin idari yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Selahattin Akyl*, B. No: 2012/1198, 7/11/2013, §§ 45, 47).

20. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin idari yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvuruçunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Selahattin Akyl*, § 41).

21. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesi kapsamında süresi içinde açılmış bir dava olması hususu dikkate alındığında somut olayda (9/12/2004 ve 30/9/2015 tarihleri arasında) yaklaşık 10 yıl 9 aylık yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

22. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

23. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...”

24. Başvurucu, maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

25. Somut olayda makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

26. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya net 14.400 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

27. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Başvurucuya net 14.400 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

D. 206,10 TL harç ve 1.800 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.006,10 TL yargılama giderinin BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

F. Kararın bir örneğinin İstanbul 8. İdare Mahkemesine (E.2010/1312, K.2012/1023) GÖNDERİLMESİNE,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 19/7/2017 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Recai AKYEL